

Definitioner på ritual og tradition

Ritual og tradition

Ifølge Gyldendals Religionsleksikon er et ritual/rite en traditionsbestemt, religiøs handling eller fremgangsmåde (1998). Et ritual skal derfor ses som en handling, som udføres på en bestemt måde, og som man har en forventning om, påvirker den verden eller den situation, som rituallet indgår i. Ethvert ritual foregår i tid og rum: Det foregår på et sted og inden for et bestemt tidsrum (Sjørlev & Hazen, 2024). Ud fra denne definition adskiller ritual sig fra "tradition", som defineres bredere som en overlevering fra slægt til slægt af den religiøse og etiske arv (Gyldendals Religionsleksikon, 1998). Rituallet er som sagt mere knyttet til en enkelt handling eller fremgangsmåde frem for en hel tradition, men man kan opleve, at de to ord bliver brugt synonymt med hinanden.

Det er væsentligt at pointere, at ritualer generelt har en åben form, hvor visse variationer kan forekomme. Derfor er nadveren som eksempel et ritual, som har en ceremoniel karakter, hvilket betyder, at det følger en helt bestemt fremgangsmåde og muligheden for afvigelser er minimal eller ikke til stede (Sjørlev & Hazen, 2024).

Selvom leksikondefinitionen peger på det religiøse aspekt i rituallet, kan et ritual dog både være religiøst og sekulært. Både nadveren og en fødselsdagsfest kan ses som et ritual, da begge dele følger et bestemt mønster, som gentages gang på gang. Det er netop gentagelsen, som er med til at gøre handlingen til et ritual (Sjørlev & Hazen, 2024).

Rituallet er kendetegnet ved en forventning om, at der finder en eller anden form for forvandling eller overgang sted. I nadveren, hvor vin og brød forvandles til Jesu legeme og blod (fysisk eller i overført betydning) er denne forventning tydelig, hvor forventningen i et sekulært ritual som fødselsdagsfesten er mindre tydelig. Man kan dog argumentere for, at fødselsdagsfesten er et ritual, hvis vi tager højde for den kulturelle betydning, som vi tillægger tid og alder (Sjørlev, 2022).

Litteratur

Gyldendals Religionsleksikon – Religion og Livsanskuelse (1998).

Sjørlev, I. (2020). *Hvad skal vi med ritualer?* Hentet d. 16.01.2025 fra [Hvad skal vi med ritualer? - Religion.dk](#)

Sjørlev, I. & Hazen, I. (2024). *Hvad er et ritual?* Hentet d. 16.01.2025 fra [Hvad er et ritual? | Kristeligt Dagblad](#)

Ordbogsdefinitioner på ritual og tradition

Fra: Den danske ordbog. www.ordnet.dk

Ritual

traditionsbestemt, symbolsk handling eller række af handlinger der indgår i en religiøs ceremoni

Se også [ritus](#)

Ord i nærheden [indvielsesritual](#) [initiation](#) [initiering](#) [manddomsprøve](#) [overgangsritus...vis mere](#)

Det ritual, der anvendes ved brudevielse, stammer fra 1912 [talesp1985](#)

1.a

handling eller adfærd der vanemæssigt gentages i samme form

Ord i nærheden [gentagelse](#) [tilbagevendende begivenhed](#) [sædvane](#) [business as usual](#) [klassiker](#) [hovedstrøm](#) [mainstream...vis mere](#)

Tradition

overlevering af normer, værdier, skikke og forestillinger til efterfølgende generationer

Middelalderens store fortælling bar på sandheden om slægten, traditionen og Gud [lære1990](#)

1.a

(kulturbestemt) skik, vane eller praksis som er overtaget fra eller taget op igen efter tidligere generationer og gentages efter et bestemt mønster eller bestemte regler

Ord i nærheden [skik og brug](#) [skik](#) [brug¹](#) [sædvane](#) [kutyme](#) [normalitet...vis mere](#)

Eksempler stolte traditioner^[K] gamle traditioner^[K] holde traditionerne i hævd^[K] bryde traditionen^[K] ifølge traditionen^[K]

Julen er hjerternes tid og traditionernes [ThiDbl1985](#)

Det er en del af vores tradition, at vi først accepterer de fremmede, når de accepterer at opføre sig, som vi selv gør [WeekA1991](#)

1.b

handling som er blevet gentaget et antal gange, og som efterhånden er blevet en fast tilbagevendende begivenhed; fremgangsmåde, opførelse el.lign. som efterhånden er blevet den sædvanlige

Ord i nærheden [metode](#) [skik og brug](#) [gældende praksis](#) [god latin](#) [sædvane](#) [automatik](#) [rutine...vis mere](#)

Der er jo i Danmark en god tradition for, at lønfastsættelse klares af arbejdsmarkedets parter [BerlT1991](#)

1.c

kunstnerisk, videnskabelig, politisk eller filosofisk retning som er blevet dyrket over en længere periode, og som ofte har dannet skole

Ord i nærheden [teori](#) [samfundsbeskrivelse](#) [hovedstrømning](#) [speciale](#) [empiri](#) [isme](#) [revisionisme...vis mere](#)